

MEDI AMBIENT

L'IRTA participa en el projecte Life PINNARCA per a recuperar i preservar les poblacions de nacres

Terres de l'Ebre ACN / Redacció

L'IRTA participa en el projecte europeu Life PINNARCA per a conservar i recuperar les poblacions de nacra, el mollusc bivalve més gran del Mediterrani. L'any 2016, els corrents marins van propagar ràpidament el protozou *Haplosporidium pinnacae* a gairebé totes les costes i això va provocar mortalitats del 99,9% d'estes poblacions. El projecte es proposa revifar l'espècie amb diverses actuacions coordinades sobre el terreny i al laboratori, com, per exemple, fer un cens i la instal·lació de col·lectores de malla per a atrapar les larves que esparixen les nacres. El delta de l'Ebre és una de les últimes reserves de l'espècie per les seues condicions de baixa salinitat. Segons l'IRTA, a la badia dels Alfacs hi havia 90.000 individus l'any 2014, la segona població més gran del Mediterrani.

El projecte europeu Life PINNARCA s'aferra als pocs individus i poblacions resistents de nacres per a desplegar actuacions urgents en zones dels litorals d'Espanya, França, Itàlia i Grècia. **“En una situació tan crítica, cal coordinació a gran escala; estem anant cap a l'extinció total d'una espècie molt important”**, assegura la investigadora del programa Aigües marines i conti-

mentals de l'IRTA, Patricia Prado.

Prado explica que les badies del Delta tenen normalment una salinitat més baixa gràcies a les descàrregues d'aigües de reg, un fet que podria dificultar l'avenç del protozou i, per tant, prevenir la pandèmia que d'ençà del 2016 ha arrasat estes poblacions, però, com va avançar esta publicació a finals de l'any passat, el paràsit s'havia propagat als Alfacs per l'increment de la salinitat i ja matava la meitat dels exemplars a prop de la punta de la Banya. Així mateix, recorda Prado, a la Badia del Fangar el temporal Gloria va endur-se un 97,7% de les nacres. Segons la investigadora, el mapa postpandèmia encara no és complet i una avaluació de zones in-

explorades de la badia ha evidenciat nous supervivents. **“No sabem quantes nacres hi romanen, ens cal fer un mostreig exhaustiu i extensiu de les badies”**, assenyala Prado.

De fet, fer el cens de zones de poca profunditat com el Delta és una de les primeres accions del projecte europeu. Altres organismes també rastrejaran zones de mar obert, com al Cap de Creus, les Illes Medes o la Costa Daurada. Entre les accions incloses, s'obtidran petits juvenils que es mantindran després en aquaris fins que arriben a una mida adequada per a ser portats de nou a mar obert.

En paral·lel, en altres tancs es faran assajos amb adults sans per a

estudiar la influència de variables ambientals com la salinitat i la temperatura en la seua supervivència i analitzar possibles tractaments a la malaltia, com ara antibiòtics i anti-protozoaris. A més, s'intentaran esbrinar els mecanismes de resistència al patògen mitjançant tècniques de genòmica comparada amb mostres de nacres resistents i malaltes i de *Pinna rudis*, el bivalve més proper a la nacra i immune a la pandèmia.

Segons Prado, un altre punt crític és la reproducció en captivitat, ja que la metodologia de cultiu larvari encara no s'ha desenvolupat amb èxit. **“És clau que aconseguim tancar el cicle de vida de l'espècie”**, recalca. **“Fer-ho permetria una eventual repoblació en reservoris existents i d'altres de nova creació, i es podrien reproduir els individus resistents per a obtenir noves generacions amb esta característica”**, afegix.

En el cas del delta de l'Ebre, es traslladaran nacres emergides en barres d'arena amb risc de dessecació cap a zones més profundes i segures. A la costa nord també s'ha projectat construir-hi tanques de material vegetal, una mena de filtre verd davant els desguassos dels arrossars per a retenir sediments i nutrients i millorar la qualitat de l'aigua. ■